

KNECHT (28) *sb m*

e jasne.

sg N knecht (2). \diamond *D* knechtowi (1). \diamond *V* knechcie (1). \diamond *pl N* knechci (7), knechtowie (1) *RejWiz*. \diamond *G* knechtów (7); -ów (1), -(o)w (6). \diamond *A* knechty (4), knecht(o)w (1) *StryjKron*. \diamond *I* knechty (2) *RejWiz*, *RejZwierc*, knechtami (2) *StryjKron*, *ReszPrz*.

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVIII w.

1. *Prosty, pieszy żołnierz wojska niemieckiego lub krzyżackiego* (24) : *LibMal* 1553/178; *szło mu [pruskiemu mistrzowi] ná pomoc ośm álbo dzyefięć thyfiąc knechtow BielKron* 418; *A w tym czáfu Knechtow/ y Hiszpanow sześć tyfiąc Krolá Ferdynándowi Budzyń oblegli BielKron* 421v, 236v, 418, 421v *marg; BielSpr* 65v *marg; Wfzytkich dwa tyfiąc zbili ná plácu Krzyżakow/ Sześć fet poymáli żywych Knechtow nieborakow StryjKron* 642, 306.

knecht czyj (1): *Knechci Pruskiego Mistrzá oblegli Czczów miásto nád Wilá BielKron* 418.

Wyrażenia: »knecht pieszy« (1): *Połał tedy Mistrz 500. iezdnych Reyterow z wielkością Knechtow piefzych StryjKron* 637.

»prosty knecht« (1): *Więżniow teź zacnieyfzych gdy fię zás ftánowić przyrzekli puńczono/ á proftych knechtow Polacy y Czechowie po dwa złote ná okup przedawáli StryjKron* 577.

Szereg: »knechty i lud pieszy« (1): *Potym sam Máchomet rzucił sie ná knechty y lud wfzytek piefzy BielKron* 309v.

a. *Żołnierz w ogóle; pedester Mącz* (11) : *Więc sie iedni [młodzi] chcą vczyć/ miedzy knechty drudzy RejWiz* 89v, 90, 97v; *RejZwierc* 79; *Pedester, [...] Piefzy/ Drabánt/ knecht. Mącz* 294a; *[Scwola] dał łobie vczynić vbior ná kftałt onych knechtow czo około onego krolá ftawáli. RejZwierc* 86, 86v; *Centurio – Rottmistrz maiąci podłobą ftoknechtow. Calep* 180b.

Wyrażenie: »rota knechtow« (1): *Phalangite, Rotá knechtów álbo Drabów fzeftnaście tyfięci piefzich w łobie ofięgáyaca. Mącz* 296d.

Szereg: »knecht albo drab« (1): *Mącz* 296d *cf Wyrażenie.*

α. *Żołnierz najemny* (2) : *Moi Pieszy Błękitni, iuz się rozeszli wszyscy [...]. Czerwoni tez oni Knechci częsc się ich rozeszło, częsc pozdychało, chorobami ygłodem adrudzy pozostawiali suknie, Rusnice ybronie, bo im niepłacono. ActReg* 27, 86.

2. *Pacholek, sługa* (3) : *A sam ftárfzy kupyec vpftrzywfzy łobie knechty fwoie iáko ine fzkápy/ [...] wozi sie ná nich á nofzą go iáko bálwáná iákiego ná rámionach fwoich. RejAp* 153; *KlonWor* 41.

Przen: *Obelżywie o czyich wyznawcach, zwolennikach* (1) : *Dawid Georgius z fwymi knechtami/ nie pozwala ciálá tego zmartwychwftania. ReszPrz* 89.

3. *Prawdopodobnie n-pers, przydomek* (1) : *Ian Dobrofołowki Knecht z brácią. PaprPan* E.

Synonimy: 1. **a.** *drab, drabant, pieszy, żołnierz; 2. hajduk, pacholek, służebnik.*

Cf **LANCKNECHT**